

Fjärde roten, tomt 54

Kvarteret Sparbanken

Femte roten 1637–57v	Drottninggatan väster om västra, södra sidan
Första roten 1657h–70	Nordöstra hörnet mellan Drottninggatan 7.5.3 och Magasinsgatan 8 (tillsammans med 4.53, 4.55)

Simon Snicker, Simon Skolle

1637, 1639–44: 3 mtl, 1638: 2 mtl

Simon snickares änka R5 1646–51, 1655 1 mtl, 1652–54: 2 mtl

Kirstin hos Simon snickares Enkia R5 1645: 1 mtl

Nils Svensson snickare

1669–79, änkan och hennes måg 1681

Gustavi tomtöreslängd 1670–80, änkan 1681 (Det fanns också en Nils Jönsson snickare)

Gbg UR 1.9.1666: *Corpral Anders Nilsson* hade pantsatt ett par stöfleskaft hos Nils snickares hustru *Britta Olufsdotter* till 1 rdr värde för 12 öre kmt ”dem han nu icke heller kan igenbekomma uthan en skamlig och oförsvarlig mund samt med skiälsord sielm och hundsvott överfallen”. *Britta Olufsdotter* ansåg, att han sålt stöfleskaften. Vittnen var *Mattes Svensson*, *Jöran Finne* Vid UR den 12.10.1666 besvarade sig *Erik Sefredsson* över *Nils Svensson snickare* som ”utan något sitt förvällande skällt honom för tjuv och skälm.” *Nils Svendsson* sade, att detta icke skett till *Erik Sefredssons* äras förklenande utan för det att *Erik Sefredsson* ”såsom en bönhas i hans snickareämbete och ehre (ära) intrenger der med han otillbörligen swarandens uppehälle och näring afskiär och borttage”. – Rätten förehöll swaranden ”icke skiäligen wara enom så pro lubitu antasta, uthan der han något beswär emot käranden hafwer, då måste han det lagliga låta afwäria”.

Resolutionsboken den 12.5.1671: ”Denna dag accorderades med snickaren *Nils Svensson*, att han sig skulle påtaga att göre alle fensterkarmarne till det nya Stadshuset färdiga i innevarande åhr, så många som behöfwas. Fensterglas wille Rådhet från fremmande land införskrifwa. Ett hundradetusen tegelsten ifrån Holland desslikest”

Resolutionsboken den 6.6.1671. Samma dag kom för Rätten *Nils Svensson snickare* gifwandes tillkenna sig för någre åhr sedan blifwit förmyndare för *Rasmus Helgessons* (9.24, sålt före mars 1646, 1648–55 troligen 3.35s). ”Barn och arfwegodz och sådant deres arf ifrån sig till sin medförmyndare *Bengt Nilsson skräddare* (se 3.60 och 2.46v) lefwererat, hwilket ock hans Encka (*Annika Ottesdotter Schröder*), inför Rätten närwarande, tillstod och bekende, wisandes qwittens för sig på 50 riksdaler af samma arfspenningar, som *Wilhelm Kühl* hafwer antagit *Annika Rasmusdotter* i Stockholm lefwerera men eljest ingen qwittens af pupillen. Så emedan arfwingarna hwar på sin orhrt hedan skingrade äre, och till åhren komne. Alltså begärade bemälte *Nils snicka-*

re. medan han intet af dheras arf mehr om händer hafwer, att han främ sitt förmynderskap måtte befrijat warda” (beviljades).

Ränte- och Byggnings koll. 30.4.1672: Nils Svensson snickare och Byggningskrivaren hade gjort förslag på plankor och bräder till golven och trättningen till Nya Stadshuset. Snickaren skulle ha för golven han lade i undervåningen 20 rdr och för golven i övervåningen av plankor 30 rdr och för var tolfte bräder han lade 20 öre smt, vilket arbete han lovade göra med största flit. – den 8.6.1672: ”Byggningskollegiet inkallade först Nils snickare och allvarligen förmanade honom att med flit uppvakta stadzens arbete och derifrån till någon annars privat med arbete intet afwijka” RM den 4.7.1673: Nils Svensson snickare anklagades för att begagna sig av bönhasar.

Kopieboken över Göteborgs räkenskaper 860 Göteborgs drätsel: Uppå Nils snickares supplik och anhållan att för billigt pris inlösa en ledig plats under Ekeskogen ovanför Rådmannen Ullrik Steinkampfs hus och gård belägen der på att uppsätta sin verkstad här på innevarande dato (25.9.1673) av Rätten resolverat det han må lösa samma plats för 16 rdr till en verkstad och derpå Materialier till samma verkstad Brukeligen uppsätta emedan han så trångt rum haver i sitt huus men icke till att bruka den till någon byggnad, bryggeri eller bränneri, hvaraf fara för eldsvåda, utan till vad annat han kan bruka sig samma plats sig till gagn och nytta.

Nils snickare erhöll ”till billigt pris” ytterligare en liten gård av magistraten i närheten av denna Gården omtalas ännu 1684 som Nils Svenssons efterleverskas gård. Var det den tomten, som var granne till Anders Åkermans tomt, vilken enligt EIIa:4 var belägen uppå lilla Berget vid Ekeskogen emellan Nils Svensson snickares å norra och Helge Larssons plats å södra sidan? EIIa:2 1668: Nils Svensson snickare besvårade sig över prästegårdspengarna. Arvskifte i Nils snickares sterbhus hölls den 1.3.1687.

Den 7.4.1687 omtalas ett avtal mellan

Frans (Maker) snickare

och förmyndarna för dennes omyndiga svågrar om att Frans snickare skulle behålla båda gårdarna i enlighet med företagen värdering. den ena för 350 rdr och den andra för 75 rdr och ställa husen i pant till dess betalning var erlagd. Omkring 1679 var Frans snickare värderingsman för *Cornelius P:son van Egmonds* gård 4.39v.

Frans snickare begravdes D 22.2.1696 Bankokontoret uppbjöd den 27.2 1699 sal snickare Frans (Makers) hus på Drottninggatan.

Frans Makers änka *Annika Nilsson*, död 1725, gifte om sig med

Snickare Conrad Esbjörnsson (begr. 22.2.1734 D) som därigenom övertog gården. Åldermannen Conrad Esbjörnsson besvårade sig 1721 som representant för samtliga Göteborgssnickare över att Hallandsbönderna försågo de av eldsvådan drabbade husägarna med fönsterkarmar och dörrar m.m (EIIa:33). Conrad snickare fick stolrum i domkyrkan 16.7.1698 och måste låta begrava ett barn i sept 1700.

Utom tobaksrökande Conrad Esbjörnsson snickare och Annika Nilsson omtalas 1717 *läredrängarna Lars Pettersson och Olof Andersson* och ibm även tobaksnyttjande *visitören Nils Westman med hustrun Catharina Ankerman*. 1730 kallas Conrad snickare gammal och orkeslös: till sin hjälp hade han sonen *gesällen Peter Conradsson* och *läregossen Hans Månsson*. Där bodde då också *båtekarlen Jonas Lidberg* med *båtedrängen Bengt Hall*. Bouppteckning efter Conrad Esbjörnsson ägde rum 21.6.1734. Han ägde gård på Drottninggatan mellan kontrollören på vägen

Ståhle i öster och handl Johan Gercken i väster. Efter Annika Nilsdotters död gjorde Conrad Esbjörnsson ändskap med styvsonen *snickaremästare Nils Fransson Maker* (se 1.15) den 17.2.1726 (Berg II:2–4, 276).

Gården såldes på auktion den 13.12.1734 för 466 d smt till

snickaren Anders Björkman.

Han hade enligt uppgift 18.12.1734 lånat 450 d smt av *Erik Nissen*, varmed han betalat avlidne Conrad Esbjörnssons hus och gård belägen på Holländaregatan ”mellan Johan Gercken å ena sidan och herr notarien Törnsten å andra sidan”. Anders Björkman fick burskap 28.9.1736 och blev ålderman 23.9.1748. Han begravdes D 10.6.1752. Hans första hustru *Annika Ahlquist* (begr. D 24.10.1738) var syster till *handskmakare Petter Ahlquist*. I bouppteckningen efter henne 22.5.1739 omtalas samma grannar som vid inköpet 1734. Björkmans andra hustru *Brita Christina Lundgren* (begr. D 28.6.1752) var dotter till *saltmätareåldermannen Nils Lundgren och Maria Jonsdotter Ståhle*. Bou efter både Anders Björkman och dess även avlidna andra hustru upprätaades 3.8.1752, då gården sades ligga mellan räntmästare Scharp och bryggare Johan Henrik Leiditz. Samma månad den 17 och 18 augusti hölls auktion 1752 på paret Björkmans fasta och lösa egendom. Bland bohaget fanns 1752 ett korsgevär och en spikklubba (Berg II:1–2, 280). Förmyndare för deras två omyndiga barn var *Johan Montan*. Hus och gård inropades av *Johan Otto Scharp* för 1 080 d smt. En son till Anders Björkman var uppenbarligen den *Anders Björkman (junior)*, som enligt HS 3.4.1784 var 18 år gammal (alltså född 1746). Han skulle antagas som köpmansgosse på rekommendation av handelsmannen Johan Montan hos vilken han tjänat två år.

Snickaren Christian Petter Aldam hade övertagit gården 1755. Han blev borgare 17.9.1756. Tre barn avled resp 1649, 1755 och 1757 och hans första hustru *Susanna Leiprie* (?) begravdes i D 4.2.1757 (död 30.1.1757, bou sept 1758). Den 18.10.1782 pantsatte Petter C Alldam och hans andra hustru *Anna Maria Neitz* för 166 rdr 32 skill specie sin ograverade gård på Drottninggatan mellan perukmakare Sahlberg och avlidne bryggaren Johan Henrik Leiditz arvingars gårdar till konvojkommissarie Christian Selle. (En soldatänka *Karin Neitz* begr. D 8.3.1748)

Aldam ägde ännu 1790 en tredjedel av gården medan två tredjedelar betecknas som *handelsman Nils Almquists* kreditorers hus. Denne Nils Almquist hade enligt handels societetens protokoll 16.4.1782 tjänat hos handlaren i Nora Olof Gravander i sju år, därefter från 27.1.1776 hos direktör Johan Fredrik Ström. Han fick burskap 20.12.1782 (se Berg II:1–2, 48 och 52).

Den 11.3.1790 utauktionerades för utbekommande av kronoskatter den nyttjanderätt, som snickaren mästare Peter Christian Aldam och hans hustru under bägges livstid ägde uppå ett uppå handelsmannen Herr Nicolaus Almquists vid Drottninggatan under nummer 4.54 liggande tomt uppe i gården uppbyggt oinrett hus. Inropades av herr *Jonas Setterberg* som betalade 650 rdr specie för hela fastigheten (Almquists bo var gäldbundet). Handelsmannen Nils Almquists på Drottninggatan emellan bryggare Leiditz och perukmakare Sahlbergs hus och gårdar belägna hus bestod av två våningar och ett rum åt gatan, jämte 2 rum och kök åt gården, dock utan spisar, kakelugnar och golv i undre våningen och tvenne rum åt gatan med kök till, en stor verkstad och tvenne rum åt gården i övre våningen. Värderat 300 rdr specie.

Tillhörde 1800 liksom 4.55 *bryggaren Crist Ad. Leiditz* och kallas 1807 hans ödetomt.